

Posteri koostamise juhend

1. **Vali vulkaan** (nt Vesuvius, Fuji, Kilauea, Etna, Eyjafjallajökull, Merapi, Krakatau, Fagradalsfjall, Mauna Loa, Popocatepetl jne).
 2. Kogu **pildimaterjal** ja **info** järgnevatest alapeatükkidest.
 3. Koosta poster **Canva programmis**, mis sisaldab: pealkiri, asukoha kaart, laamtektoonika selgitus, pursete kirjeldus, tagajärjed, huvitavad faktid, allikad.
-

Samm-sammuline juhend

1) Vali vulkaan

- Eelistatult vali **üks** vulkaan. Kui on keeruline, vali piirkond (nt Islandi hot-spot/eraldumispiirkond) ja keskendu ühele tippvulkaanile selles.

2) Kogu allikad ja tee märkmed

- Kasuta **entsüklopeediaid**, teadusportaalide populaarteaduslikke artikleid, ülikoolide/riigiasutuste lehti (nt geoloogiateenistused, NASA, USGS, NOAA, EMSC, UNESCO), samuti **atlaseid** ja **kaarte**.

3) Leia ja kasuta pilte

- Vajalik **1 kvaliteetne foto** vulkaanist ja **1 kaart** (asukoht, laamad, lähiümbrus).
- Ära venita väikseid pilte suureks (pilt muutub uduselt piksliliseks).

4) Asukoht

- Riik ja piirkond; lähimad suuremad linnad.
- **Koordinaadid** (laius- ja pikkuskraad, $\pm 1^\circ$ täpsus sobib).

5) Miks see vulkaan on tekkinud? (laamtektoonika)

Selgita lühidalt, aga selgelt:

- **Laamadepiiri tüüp:**
 - *Põrkumine* (ookeaniline laam sukeldub mandrilise/teise ookeanilise alla) → viskoossem magma.
 - Laamad eemalduvad →.
 - *Kuumtäpp* (*hot spot*) → vahevööst, sõltumata plaadipiirist (nt Hawaii, Yellowstone).

6) Pursete iseloom

- Lisa **andmed** tuntumatest pursetest (kuupäev/aasta, lühikirjeldus, mõju).

7) Tagajärjed (mõju)

- **Kohalik:** laavavoolud, püroklastilised vood, laharid (mudavoolud), tuhapilv, gaasid.
- **Inimühiskond:** evakuatsioonid, tervisemõjud (tuhk), infrastruktuur ja lennuliiklus, majanduslik mõju, riskihaldus.
- **Positiivsed:** turism, geotermiline energia, mineraalid, viljakas pinnas.

8) Huvitavad faktid

- Rekordid (kõrgus, järjepidev aktiivsus), legendid/müüdid, teadusuuringute eripärad (nt laavajärve olemasolu), koostöö päästeteenistustega, satelliitseire.

9) Kujundus Canva programmis (praktilised sammud)

1. **Ava Canva** → **Loo disain** → **Poster** (A2). Määra **püst- või rõhtpaigutus** – vali see, mis sobib sinu piltide ja kaardi asetusega.
2. **Paigutus**: planeeri alad: pealkiri, kaardiplokk, tekstikastid, faktikast, ajatelg, allikad.
3. **Värvipalett**: vali 2–3 põhivärvi (neutraalsed + 1 aktsent). Välti liiga eredaid taustu, mis raskendavad lugemist.
4. **Fondid**: pealkiri 36–72 pt, alapealkirjad 18–24 pt, põhitekst 14–16 pt. Kasuta maksimaalselt **kaht kolme** fondiperet.
5. **Visuaalid**:
 - Aseta **peamine foto** ülaossa või vasakule;
 - Kaart eraldi kastis koos legendi ja mõõtkavaga;
6. **Kontrastsus ja tühik**: jäta **servadesse** ja **kastide vahele** õhku; joonda elemendid.
7. **Allikakast** postri allosas (väiksem font). **Pildiallkirjad** otse pildi alla.
8. **Export**: Laadi alla **PDF (Print)**, märgi *crop marks/bleed* kui õpetaja palub. Kontrolli failis, et tekst on loetav.

10) Viitamine (lihtsustatud)

- **Tekstiallikad**: Autor/Asutus (Aasta). Pealkiri.
- **Veeb**: Asutus/Autor (Aasta/Kuupäev). Pealkiri. URL.
- **Pildid**: Autor (Aasta), pealkiri, **litsents** (nt CC BY 4.0).
- **allikat + pildiallikad**. Vältida anonüümseid blogisid ja ebaselgeid foorumeid.

Soovituslik postri struktuur (näidis)

Pealkiri: [Vulkaani nimi]

Vasak veerg:

- Foto + pildiallkiri
- Kaart + legend

Parem veerg:

- **Asukoht**: riik, koordinaadid, lähiümbrus
- **Tekke põhjused**
- **Pursked**
- **Tagajärjed**: kohalik, ühiskondlik, keskkond, positiivsed
- **Huvitavad faktid** (3–5 punkti)

Allserv:

- **Allikad ja pildiallikad**